

Далішим способом зробити недірківого ефекту банкнот є податки. Кілька податкових предиктів вже внесено, інші будуть внесені після. Третім способом є внесені позички.

Справе восьми позичок є тепер найбільш актуальним, бо стоять перед сеною козацтво. Міністер просить послів, щоби розвинули якнайбільшу пропаганду, не забудуючи, що поважені позички впливатимуть безпосередньо на господарські відносини «бітниць». Розправа над кро-візорюючою порушувалася радше на політичній площі ніж на фінансовій. Палата має право піддавати строгі критичні політики, але в часі розврату виявили слова, які подікатували погляд на світ чужий а на світ ворожий. Требаємо неамінно на привізі становища в нашими союзниками, особливо з Німеччиною. (Олески).

Як терпимо богато в наслідок війни, то однаке мусимо мати на увазі, що для нашої будучості і будучості наших дітей мусимо хоробро витривати аж до бажаного почесного жира. (Олески).

П. Томашік обговорював икорисне положення велізничників. Дорожняну акцію переведено в недостаточний скосів. Бесідник ждає призначення зараз одноразового датку і переведення жданів, представлених правлінню, а головно управляння справи виживлення.

П. Віхтель займається проектуванням податками, поручаючи між мін. податок від плякатів і поновлення дивнікарського стем-зала для газет від якогось числа накладу в гору.

П. Гляднік звертався проти закидів, роблених віддінням Славянам, вептротичності імені годосовані проти бюджету. Тому, що Слов'янці під оглядом національним і господарським чуються покривдженими, не можуть голосувати за правлінням і не можуть взяти перед народом відповідальність за ухвалене правлінням засіданням на дальнє ведене війни.

Промова пос. Василья.

П. Василько: Його партія держиться тієї самої тактики, що в серпні 1914. І маєтакий: За Австрію, проти царства, за визволення Українських областей в Росії. Партия Бесідника думає, що тільки дальший на пруженням сил моральних можна буде витривати. Українці не можуть в тім бачити небезпеки, що правительство на певно безстороннє не було досить в практиці досвіде в штуках посередництва і успокоювання і що мусило уступити перед іменем польським. Ні один Українець в Австрії не може бажати, щоби Австрія в сій війні поясла поражене, бо кожний знає, що в російській революції зарисуються ся контури будучої української держави. Кождий надіється, що добре закінчене се війни причинить ся до дійного повстання симостійної української держави. Бесідник подумує в виводами п. Гломбінського і заявив, що

думка, щоби українські області могли належати до будучої кельської держави, сама собою обіджає насамітні відчуття українського народу. Така річ викликана би боротьбою народів, які навіть не скічалися ви побідою Поляків.

Австрія мусить мати силу висвободити Українців в окруженні Поляків, якікі на яких повстане держава значно сильніша як то Поляки в своїх найсміливіших згододах можуть собі представити і Українці будуть освобождені. Що до покликання міністра Гербачевського до кабінету, Бесідник сказав, що не зміє нічого про те, що він уступив до кабінету на бажане Українців, або ях іх муж добра.

Промова п. Онишкевича.

П. Онишкевич полемізує з твердженням п. Гломбінського і заперечив рішучо, на че би Галичина була історичною одиницею, а східна Галичина тільки географічним поняттям. Українці в Галичині усе діяли від Поляків неприязного становища до своїх жданів. То що вискали, завдають власній силі, вискали по найташій боротьбі, на перекір польському гнобленню.

Бесідник вказав на поведене війска з лояльним населенем галицьким, на вироки смерті, інтерновані і евакуація. Обговорював господарські відносини, викликані війною в Галичині, описуючи нужду населення. Домагався усунення істинних недомаганів і піставив ряд революцій.

Пенлев подається до димісії.

ПАРИЖ (Ткб.) Після засідання кабінету в понеділок вечором Пенлев удався до президента Полякаре і предложив йому прошене о димісію цілого кабінету. Полякаре відповів, що Палата посів в пятницю вечором висловила кабінетові довіре а від того часу не виявила іншого погляду.

Тому президент заявив, що не може приняти димісії і просив Пенlevа, щоби саве прощене вівся назад. З того приводу члени кабінету дали свої прошення о димісію до розпорядити Пенlevа, який разглядається в положенні.

Перед уступленням д-ра Міхаеляса.

Наприкінці димісія Капелла.

Львів, 23. жовтня 1917.

«Wieder Allg. Zeitung» доносить, що канцлерська криза буде розвиватися що йншо після поверту вісімка Вільгельма до Берліна.

В німецьких парламентаріях кругах не сумнівається ніхто, що д-р Міхельс уступить. Ці

кар не принесуть димісії державного секретаря міністра Каневському, що бажає змінити ім'я правительства. В найближчих дінях це питання буде рішене.

Між кандидатами на становище кімблера займають перші місця км. Більов, секретар державного скарбу гр. Редери і д-р Кільман.

Шар Вільгельм уже повернувся до Берліна.

Побут д-ра Кільмана в Будапешті і Відні.

Д-р Кільман відвідав Царгород, Софію, а оскільки Будапешт і Відень. Всюди бажає від відомої відповідністі політичним союзникам держав та переконатися про їх військове положення. Як інформують віденські дневники, д-р Кільман має нагоду ствердити повну відповідність політичних і восьми інтересів держав почесного союза. Під дипломатичним і мілітарним оглядом вгадані держави на погляд д-ра Кільмана держать в своїх руках ініціативу. Їх скромна признав д-р Кільман, що «угорська частина фронту осередніх держав не викликає ніяких прівілій ріжниць».

В Будапешті стрінувся німецький державний секретар з провідником угорських партій і угорського правління. Заміте, що між ними не було гр. Тіси, бувшого президента міністрів.

У Відні був принятий д-р Кільман гр. Черніном на сінідані, в якім взяли між міжними участь: німецький амбасадор гр. Ведель з жінкою, кн. Конрад Гогенльоге з жінкою, президент Палати панів кн. Віндштрас, президент Палати послів д-р Грос, австро-угорський амбасадор в Верні кн. Гогенльоге. Вечором дня 22. с. м. німецький гость відіїхав до Берліна.

Пенлев про воєнні цілі Франції.

Заява довіри для набінету Поплева. — Реконструкція набінету.

Львів, 23. жовтня 1917.

В дебаті, яка велається в французькому парламенті про загальну політику, промовляв у суботу, 19. с. м., президент міністрів Пенлев. Він заявив, що дебата мусить довести до рішення, яке уможливлює право правительству запевнити ся, чи палата буде давати далі довіре до правительства.

Про воєнні цілі Франції Пенлев сказав, що вони відносяться виключно до привернення права Франції. Сі цілі є незалежні від висліду війни; вони були такі саві в тім часі, коли побіджена Франція протестувала проти анексії Ельзасу й Лотарингії. Поворот Ельзасу й Лотарингії до вітчані, се є право Франції. Я вже

і тільки сі представники народів Росії зможуть вилічити рані краю (Олески).

Промова представника козаків.

Представник Управи козаків півд. зах. фронту Долгов поперед відкритою протестом проширення обвинувачення козацтва у раптовій війні і наявні контрреволюційності. Сі не-правда. Козаки на них Дніпра і Дону на довгий період французькою революцією проголосили право громадянинів і людини. Розій вільного козацтва був перерваний царським правлінням. Та після революції козацтво вине почало своє вільне життя, взяло ся за організацію своїх відділів. І даром говорять, що козацтво таємно чотири, щоби зарізати російську демократію. Управа козаків пів-зах. фронту — говорити А. Долгов — посилаючи мене за сей з'їзд, норуячи мені сказати, що вільне козацтво ніколи не було й не буде рабом; кайданів і неволі вони не мають нікого накладати не стала. (Олески). Наша промисливість тут вже заразмо говорять про наші симпатії. Вольні козаки винесли були флагом всіх угнетених і від сей оборони з мечем в руках козацтво не відмінить ся.

Бесідник подібно викладав історію розширення організації козацтва в одній Сієві. Тезауруєдинене козацтво представляє вже реальну силу, якою велено чи неволю мусить чимали ся приятелі і вороги. Бесідник передав кожному народові піти сам шляхом обряду своїх сил, що накіючи ся тільки на себе, сайд озирати як тільки на свої сили (Олески).

На такічнене А. Долгов віручав з'їздом поклади початок могучому союзнику окремих народностей Росії. Такий союз — говорити бесідник — буде також сильною кріпостю, що між вітри в болотних видів Петрограду не будуть бояти страшні (Олески).

На поподінні засідання з'їзу промовляли Баратшвайл, Юсуф Мусуфала, Юзуп бені-Ізірова, Озенбашли, промова яких мали не стільки характер привізів, скільки були вже вкладом означалого поганку на заходах з'їзу.

З'їзд народів у Київі.

Другий день з'їзу.

На ранішнім засіданні 22. п. ст. вересня під проводом В. Бельського йшли дальше привізі. Виступили представники партій і народності: Сухових під центральним комітетом партії соц.-рел., Гайдельман під трудовою народно-соціалістичною партією, Гіндес під сіоністів, Шаш під в'єдненою жівівською соціалістичною партією, Борзов під жівівською партією «поясій шон», I. K. Мочишин під грузинською нац. демократичною партією, К. Брахман під латинською групою, К. Лукашевич під революційною фракцією польської соціалістичної партії.

Представники партій розглядали програмові погляди своїх партій на питання автономно-федеративного ладу. Представники національності говорили дуже подробно про свої політично-національні змагання.

Промова С. Петлюри.

С. Петлюра подібно в'ялінкеть ся на процесі відродження українського народу, який після революції обгорнув усі верстки народу. Український рух, омираючий як демократичні маси — робітники і селянство, — «вхоче» таож і в'ялінкі які, які складаються в тих самих переодітіх у сірі шинель робітників і жовтіх іри. І на фронті і поза фронтом український рух вийшов під знаком відданості революції в відданості демократії. Та скоро показалося, що зі сторони російського громадянства, магітії його революційної частини, й зі сторони російської преси трагічне мережівство українського руху. Се пояснюють ся тим, що російське громадянство, й наявіть його соціалістична частина все що могло розрастати ся в погубним відношенні централізму (Олески). Сидім ще у Росії змудрили і фантоми централізму. І наявіть тепер Тимчасове Правління, хаджакуваючи республіку, не проголосило її федеративною

сказав, — говорив французький президент міністр — що якщо не буде більш багато, ми можемо дати весті війни аж до дня повернення Ельзасу та Лотарингії до Франції".

В «дальших» виводах Пенлеве зазив, що французьке правительство ніколи не мало ма-
годи відмкнути дужки про окремий мир, ба та
ка думка не появилася.

Далі покликався Пенлеве на те, що Ан-
глія і Злучені Держави в спаді Ельзасу та Ль-
тарингії стоять по стороні Франції.

По промові Пенлеве занесено дискусію і
ухвалено заяву довіри для правительства.

РОТТЕРДАМ (ТКБ). "Nieuwe Rot. Courant" доносить: Парламентарний кореспондент днів-
ника "Tempo" доносить, що в французьких пар-
ламентарних кругах думають, що з приводу по-
дій послідного тижня в Палаті послів, певно
недалека є реконструкція кабінету. Богато го-
волоса віддалих на перший погляд за кабінетом,
в дійсності було відданіх проти евентуального
кабінету Клемансо.

За самостійну чеську державу.

Львів, 23. жовтня 1917.

Чеські днівники доносять, що перелучора
відбувся в Празі згад муж вдові молодоче-
ської партії під проводом дра Крамаржа і дра
Франти.

На внесене дра Рашина згад ухвалив між
іншим отсю резолюцію: "Політичною програ-
мою Чехів під теперішньою пору може бути тіль-
ки правнодержавна самостійність
чесько-словенської нації. Тому пер-
шим обов'язком чеської політики є будувати
підвалини під ту державу та приготувати її ор-
ганізацію на демократичній основі. Тактика
активної політики має служити тій цілі".

Нові намісники.

ВІДЕНЬ (ТКБ). Як дізнаємося, бувший мі-
ністер бар. Гандель іменованій намісником го-
рішкої Австрої, а дотеперішній намісник горіш-
кої Австрої гр. Мерин намісником Тиролю і
Форарльбергу.

Нове російське правительство ї українські С.-Д.

(Ф. К.) Віден, 21. жовтня 1917.

"Утро Россія" в 29. н. ст. вересня у телег-
рамі в Київ повідомляє:

Промова представника Грузинів.

Бараташвілі (грузинський соц. фед.) вказує, що Росія до сей пори представляла собою
посуд, механічно вложену в різних народно-
стій і механічно віділену. Як тільки сеї посуди
діткнулися теплі проміні революції, вона роз-
летілася й замість неї оставилися свободні наро-
ди. Тимчасове правительство говорить, що самі
народи позиції сotвторять умови для своєго
будучого життя. Тому бесідники вимагають всіх наро-
ди Росії широ і дружно подати один другому
руки і вбудувати спільне життя для всіх різних
ї однаково державних народів. Бергдік вказує,
що такий республіканський лад, який має
тепер Росія, не може вдоводити Грузинів.

Промова представника Мусудманів.

Юсуф Мусуфай (від російського му-
сулманського військового комітету) звертає увагу на тяжке положення 1½ мільйона Мусудманів
на фронтах, які займають низькі степені, бо вони
в більшості не знають російської мови.

Юзуф бен Ізіров (представник військо-
вих Мусудманів київського округу) дає подібні
історичні інформації про Мусудманів в Росії за
царського режиму, які вимагають друйновання
мусудманського світу. Ідея федерації вважається
відмінною серед Мусудманів Росії й заслугує
її тепер горячо підтримати.

Озенбаши (від Центрального Кадіт-
ту кримських Татарів) також підрібно з'ясува-
ється що на тих утиках, які терплять Татари від
царського режиму, в результаті чого їх прихе-
джають сім'єю гравію. Вже в 1905 р.
татарська демократія в єдиній із своїх перших
революцій висловилася за соціалізацію всіх
її федераційних ладів Росії. Кримські Татари
ніколи не позволять, щоби їхні хто не мі-
був в Криму панував. І вони пристягають руки
до демократії інших народів з пекліком се-
творити нове життя різних і вільних народів.

Около 7. год. вечора засідання п'яду ко-
рівництва ся.

Члени з'їзду як гости беруть участь в чер-
говім засіданні Малих Рад.

(Це буде)

Українські соціальні демократи віркени
ухвалу: Коли центральне правительство уто-
рить ся кримськими, то сім'єюстичний Генераль-
ний Секретаріат України повинен з ним зірати.

Організоване польської армії.

Львів, 23. жовтня 1917.

"Wiedeński Kuryer Polski" доносить з Вар-
шави:

«Кн. Любомірський, який імовірно обніме
тимчасове уряд президента міністрів, вислав до
експаніїв власті пропозицію письмо, в якім
домагається відкриття польського легіону як
їндри нової польської армії, що має постати,
назад до Королівства. Одночасно оголосиво, що
в першій половині наступного року відбудеться
перегляд добровольців, які зголосилися до
польської армії по 21. жовтня. В той спосіб він
зачинить творене польської армії".

НОВИНКИ.

Львів, 23 жовтня 1917.

Старшина Кружка міжнародної школи Ім. Тара-
са Шевченка в старійській дільниці у Львові
звертається з просьбою о матеріальній помі-
щи для школи, яка виключно в діяності нашої су-
спільноти до тепер держується. Фонди Кружка
вже мають вичерпані. Поза видатками на
школу, як платня учителя, чиниш, спіл. служба
і ін., мається управа при надходжачі зими поду-
мати про убогу дітству, якої є в школі поважне
число. Є такі діти, які є нині босі і в по-
дерті одягу приходять до школи. Львівських
Українців, замешкалих в старійській дільниці,
просимо висувати їх в члени Кружка. Ласкаві
жертви просимо слати на руки скарбника Кружка
о. Ярослава Лещицького ву. Якови Стешек
ч. 15. Там також можна висувати їх в члени
Кружка. В неділю 28. с. м. будуть панночками
вбирати під церквами до пушок жертви на у-
держані школи і на сокрет для убогої дітству.
Просимо дуже братні Кружки не висувати в той
день пушок під церкви, бо буде се день хло-
пятої школи Ім. Тараща Шевченка.

— Українознавство в Історично-Фольклоричному
Інституті в Німеччині. "Н. Время" повідомляє: На
поручене Української Центральної Ради Рада
німеччинського історично-Фольклоричного Інститу-
та згодила внести в Інститут вкладки історії
України й української мови.

— З театру. Дружина українського театру ді-
литься з львівською публікою радісною віст-
кою, що п. Осмоловичева, відома артистка театру,
по 8½-йтнім пробуванню під російською ім'я-
ю змінила відміну до Львова і висту-
пить на сцені перший раз в суботу, другий раз
в неділю в дніх 27. і 28. с. м. Дружина споді-
ється, що львівська публіка готовить свої
удоблені артистки сердечне привітання.

— Сесія еменна позичка в Німеччині для
основи тимчасових обчислень 12 мільярдів 432
мільйонів марок. З кінцевого обчислена ся суми
вийде високо.

— Спис населення в Німеччині для авро-
заційних цілей має бути переведений 5. грудня
1917 р. Попередній список для тих самих цілей
був переведений 1. грудня 1916.

— З приведеної революційної генерального
штабу про Союз визволення України одержуємо
єтє наслідок: В "Ділі" в 11. с. м. увімкнено ста-
тю з приводу "Союзу визволення України". В революційних рос. генер. штабу як і в переведу-
кованих польською пресою статях "Нов. Время"
і "Нов. Рада" на їх тему мес'ячні не на-
зывають їх. За те воно називають їх в одній
цитованій "Ділі" статі "Нов. Времені". Для
того, що ся замікта "Ділі" може внести в блуд
неправильної читача, стверджую, що з
"Союзом" має я діло лише в статі Іого за-
ложника. В вересні 1914 р. я з сеї організації ви-
ступив, про що свого часу повідомив як її пре-
від, так і російських Українців через газети
"Боротьбу", "Реч" та в особливій відпові, видані
в Женеві. Львів, 21. жовтня 1917. Др. Даїтра
Донцов.

— Діхід зі свята в честь Б. Грінченка, устро-
єного дівізою української школи в хощенськім
таборі в дніх 11. і 13. вересня с. р. був при-
значений (як свого часу подано в "Ділі") на
Захист сиріт ім. митрополита А. гр. Шевтицько-
го. Рахунок каси свята виказав однака в прихо-

дах 239 К 50 с., в розходах 245 К 90 с., так,
що змінило його недебором 6 К 40 с. Всікі
видати спричинили разумок єдиної фірми в Пра-
зі за величезну відсутністю. У вісімдцятів упра-
ва школи має наявну ціль, має кваліфікацію
"Дністра" ч. 10.300, квоту 4 К 77 с., відбирає у
виді жертв дітей IV, III, I, II, класи. Управа школи
ли віднесла ся до ц. к. управи табору в проце-
сім признання субвенції на покриття квотів устро-
єння свята. О скільких субвенції буде призначена
— привчати й управа школи на назавану ціль. —
За управу школи: Денис Стельмах, управитель.

— "Echo Polskie" містить сеймій список агентів зар-
ів'яної охорони. В сім списі знаходить ся між
ін. інформації про отока агентів: "Вітонт
Демянчук, редактор часопису "Русь Селя-
ни", видавано у Львові, селяніст, псевдонім
А. Подольський. В маю 1908 р. вступив до вар-
шавської охорони. Інформував про політичну сі-
нігрую за границею, північною від земель
"Салдатська Доза" і його редакторів. До-
носив також про український рух, про організа-
цію "Січі" і взагалі про політичні настрої в
Галичині. Одергував заплату відповідно від гар-
ності доставлювані відомості. (Не відшуканий)".
— "Симон Лібліх, агент львівської поліції,
псевдонім Адам, вступив до варшавської охорони
в 1908 р. Доносив про поворот емігрантів до
Варшави. Одергував місячно 40 руб. і окрему
заплату залежно від вартості подаваних відо-
мостей. (Не відшуканий)". "Gazeta Wilecka",
яка передруковала сі відомості, одержала від
дирекції поліції у Львові отсе спростування:
"Що до винесеного в списі називання Вітвоста
Демянчука, днівника і перекладача російської
мови у Львові можна ствердити автентично, що
піднесені важливі заслуги в списі відносяться
до піднесеного важливого заслуги відповідно
містичністю".

Заліщики під час другої інвазії ї по визволенню.

Друга інвазія не змінила майже нічим зовні-
шого вигляду міста. Може тому, що не було що
змінювати, бо вже по першій інвазії представ-
лялось воно як "розворотні Срусалим". Не ша-
дила тверда судьба і гарного "Народного До-
му" ще в 1912 р. покінчено. До знищення
приникли в рівній мірі наші, як і Расіяни. За те незахідний стіль польський "Сокіл",
магістрат і ще кілька будівель. Поведено салда-
тів з місцевим населенням було зовсім інше, ніж
за першої інвазії. Тому частина угорників вернула
до своїх селить. Місцева управа заопікувалася
бійнішими, обділюючи їх ідою, не виключаю-
чи і жидів. Люди мусили погодитися в судебою
і помалу вживались з новим станом. Царське
правительство, котре залежало на поширеню
православ'я, установило ренегата батьків Тяг-
нобока настоятелем прихода. Згаданий батько
їдів по селах, виголашував проповіді, та на-
трафав на неподатний грунт, хоч фірту отво-
рив йому свій календарський заряджений еп.
Хомицький. Місцевий парох о. Чорнодоля робив
свою роботу. Не виступив батько до церкви не
міг, бо тут був розказ "спіше", зате проповід-
ника паралізував його кроки.

Пореволюційний час заставив много цікавих
слідів. "Свобода, свобода" — лунадо без
перестанку. Спіхи, музика, походи, біч. Всі са-
мідати пристрасні червоними лентами. Много іх
утікало, много відмовляло послуху іаж по дов-
шім торі виришали в поле. Царські піретри
палено, наїві з пам'ятника за погиблих старти
слов'я "царя". Заслуїгє науку великий мітинг,
на котрій прибули салдати-Українці в прaporom
"Хай живе вільна Україна". Прапор сей остав у
а. Чорнодолі. Про життя повідомлено сусіді
села. Закордонні Українці почувалися ображ-
еними, що в місцевої інтелігенції ніхто не явив
сі. В Заліщицях стояла кадра 132 п. п. Україн-
ці, яких много було між салдатами і офіцірами,
рідко відмінно від Бєліковськів азтуртувались
в "Клуб Полуботка".

В місто уряджено в салі польського "Сокі-
ла" великий концерт в честь Т. Шевченка. Вступ-
не слово виголосив дір. гімназії в Городенці А.
Крушельницький, декламацію "Казак" чут. гім.
п. Сонєнський, "Думи" студент місцевого семи-
нар. хорові продукції "Три шляхи" і "Народна
пісня про Богдана" виконав селянський хор з
Дебровиці. Решта токоч, як соля: "Лисенка
Гетьмана", "Салот вишнівий", Зарембі: "Вітра
буйний", Січинського "Пісня про Нічай", дзвін-
ше дзвіні і трія, як "Коли розвічують ся дзвін",
"О! і не гарайд" і клієт: "Жалієш" —
пам'яті Т. Шевченка виконані отси пам'яті і пам'яті:
Прокопко, поміщик позитивного композитора, Петух-

